

طرح تدوین «نظام جایگزین بین‌الملل» (از طرح‌های پژوهشی منتشرنشده سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲):

طراحی مدل نظام بین‌الملل کنونی

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری اقدام به انتشار طرح‌های پژوهشی انجام‌گرفته طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ کرده است. پژوهش جامع طرح تدوین «نظام جایگزین بین‌الملل» از جمله این پژوهش‌هاست. پژوهش «طراحی مدل نظام بین‌الملل کنونی» یکی از ۲۵ پروژه (اعم از پروژه‌های اجرایی، مطالعاتی و سیستمی) این پژوهش جامع است. ۴۷ این پروژه از مجموعه «پروژه‌های تحلیلی» این طرح بوده که ذیل عنوان «تحلیل و مدل‌سازی» به انجام رسیده است. ۴۷

در چکیده این پژوهش آمده است:

هجدهمین پروژه از مجموعه پروژه‌های ۲۲ گانه طرح تدوین نظام جایگزین پیش رو است. اساسی‌ترین مساله ما رصد وضعیت موجودیت‌های مختلف نظام بین‌الملل در هر بازه زمانی هست. زیرا با در نظر گرفتن تأثیر و تأثر وقایع و موجودیت‌ها بر یکدیگر و با توجه به تغییرات واقع شده این امکان فراهم می‌آید که بتوان آینده نظام کنونی را پیش‌بینی کرد. ضرورت و اهمیت این پروژه این است که مطالعات ۱۳ گانه در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، حقوقی و ایدئولوژیک با رویکرد پویایی‌های سیستم در ساختاری مناسب، تجمیع و یکپارچه شده تا از این طریق در نشان دادن معضلات کنونی جهان مورد استفاده قرار گیرد. شناخت معضلات کنونی جهان در روابط بین‌الملل نوعی آسیب‌شناسی وضعیت موجود است که مهم‌ترین امر برای ارائه نسخه بدیل است.

این تحقیق بر پایه متدولوژی پویایی‌های سیستم و از طریق نرم‌افزار انجام گرفته است. خلاصه‌ای از نحوه مدل‌سازی از نظام کنونی بین‌الملل در ۴ مرحله به شرح زیر است:

در اولین مرحله خصوصیات اصلی مدل طراحی و تدوین شده که این خصوصیات شامل شناخت روابط مدل و تعیین جزئیات آن‌ها است. پس از این شناخت، به مدل‌سازی از وقایع و موجودیت‌های یافت شده، پرداخته شده و در مرحله دوم مدل مورد بازبینی و اصلاح قرار گرفت که این امر به کمک تیم‌های تخصصی در حوزه سیستم و علوم اجتماعی صورت گرفت. حاصل این مرحله، تحلیل نتایج و ارائه گزارش‌های بازبینی بوده و در مرحله سوم مدل نهایی شد. در مرحله آخر نیز با کمک شبیه‌سازی مدل نهایی، نتایج حاصل از پیاده‌سازی در قالب گزارش‌های آماری ارائه شد. اهداف این مطالعه شامل طراحی، پیاده‌سازی و اجرای مدل شبیه‌سازی نظام بین‌الملل کنونی است.

با استفاده از مطالعات ۱۳ گانه در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، حقوقی و ایدئولوژیک، نتایج با رویکرد پویایی‌های سیستم در ساختاری مناسب تجمیع و یکپارچه شد تا از این طریق در نشان دادن معضلات کنونی جهان مورد استفاده قرار گیرد.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که سطح دسترسی به نیازهای ضروری بشری در سطح بین‌الملل در طول سده گذشته کاهش شدیدی پیدا کرده و همچنین توازن بین آن‌ها به هم‌خورده است. شناخت و آسیب‌شناسی وضعیت موجود از معضلات کنونی جهان در روابط بین‌الملل نشان می‌دهد که توجه به یک نیاز، باعث شده است که نیازهای دیگر مغفول واقع شوند. نفوذ آمریکا بعد از جنگ جهانی دوم در سرتاسر جهان افزایش پیدا کرده و پس از فروپاشی شوروی این نفوذ بیشتر نیز شده است. آمریکا برای اعمال نفوذ در موجودیت‌های مختلف از ابزارهایی مانند جریان‌های غیررسمی قدرت استفاده کرده است. مدیریت آمریکا به خودی خود باعث به وجود آمدن بسیاری از نابسامانی‌ها در عرصه بین‌الملل شده است به صورت کلی می‌توان گفت که مدیریت آمریکا بر نظام بین‌الملل ناعادلانه بوده است.

برای آگاهی از سایر پژوهش‌های انجام شده طرح نظام جایگزین بین‌الملل (اینجا) کلیک کنید.

برای مطالعه و دریافت متن کامل این پژوهش، روی لینک زیر کلیک کنید.